

گروه بیژن جزینی

آنان به آفتاب شیفته بودند
بگو به میهن که خون بیژن
ستاره گشت و از آن
چه سان شراره دمید
به سرخی هر ستاره اکنون
نشسته بر بن شب
نشان صبح سپید
پیش از آنکه به بررسی «گروه جنگل»
بپردازیم که آغازگر جنبش مسلحانه علیه
حکومت پهلوی بود، بایستی «گروه جزینی»
را که با نام هایی چون «گروه جنگل»،
گروه جزینی، گروه جزینی - ظریفی از آن

و دولت وقت را به وحشت انداخته بودند.
دستگیر شدگان اصلی این گروه به غیر از
بیژن جزینی، عبارت بودند از: حسن ضیاء
ظریفی، عباس سورکی، سعید کلاتری،
عزیز سرمدی، احمد افشار، محمد
چوپان زاده و محمد کیانزاد. بقیه اعضای
این گروه که از دست پلیس جان سالم
بدر برده و فراری گشتند عبارت بودند از:
محمد صفاری آشتیانی، علی اکبر صفائی
فراهانی، اسکندر صادقی نژاد و رحمت
بیرونذیری.^(۱)

بیژن جزینی در سال ۱۳۱۶ در تهران
به دنیا آمد. پدرش حسین جزینی، افسر
ژاندارمری و مادرش عالمتاج نظری خانه

زنان شد و هم تأثیری ژرف بر آینده
سیاسی بیژن گذاشت. بیژن خود در سال
۳۶، یعنی زمانی که ده ساله بود، عضو
سازمان جوانان حزب توده شد و با غیر
قانونی شدن حزب در بهمن ماه ۱۳۲۷
کماکان به فعالیت های خود ادامه داد. با
علنی شدن تدریجی فعالیت های حزب
تشکل های آشکاری در سازمان جوانان
سر بر آوردند که یکی از آنها «سازمان
دانش آموزان تهران» بود که در فروردین
۱۳۳۰ بطور رسمی اعلام موجودیت کرد.
در سال ۱۳۳۲ بود که بیژن مسئول کمیته
بخش سازمان دانش آموزان تهران شد.
فعالیت بیژن تا کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

احزاب سیاسی ایران

محمود نفیسی

از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا انقلاب ۱۳۵۷

اپوزیسیون و احزاب و سازمان ها و گروه های مخالف رژیم شاه

یاد شده است، شرح دهیم.
در اواخر زمستان ۱۳۴۶، بلافاصله
پس از برگزاری مراسم پرشکوه ختم،
روز هفتم و چهارم مرگ زنده یاد غلامرضا
تختی، تعدادی از اعضای رهبری گروهی
که بعد ها به «گروه جزینی» معروف شد،
به اتهام تبلیغ مرام کمونیستی و تدارک
برای مبارزه مسلحانه علیه رژیم پهلوی
دستگیر شدند. دستگیر شدگان عبارت
بودند از بیژن جزینی و یارانش که به
همراه اعضای گروه های سیاسی دیگر، با
بسیج و سازماندهی تظاهرات مردم بر
سر مزار «شهیدان سی ام تیر» و سپس
به هنگام برگزاری مراسم تشییع جنازه و
روز هفت درگذشت تختی، دوباره ساواک

دار بود. عموهای بیژن در سال های
آغازین دهه سی مسئول سازمان درجه
داران و سازمان جوانان حزب توده بودند
و دانی هایش نیز تا عضویت در کمیته
مرکزی سازمان جوانان پیش رفتند.
مادرش عضو سازمان زنان بود و پدرش
نیز در سال ۱۳۳۳ به حزب توده و سپس در
سال ۱۳۲۵ به فرقه دموکرات آذربایجان
پیوست و به آذربایجان مهاجرت کرد و تا
سال ۱۳۴۵ نیز در همان جا بود. از این رو
مادر، همراه با فرزندان خردسالش به ناچار
به خانه پری رفت. زندگی در خانه ای که تمام
افرادش در سازمان های مختلف حزب
توده فعالیت می کردند هم موجب فعالیت
حرفه ای و گسترده مادر در سازمان

ادامه یافت. پس از کودتا، او با توجه به
سرکوب شدید حزب مخفی شد. با این
حال در آذرماه سال ۱۳۳۲ دستگیر شد
و حدود چهار ماه در بازداشت بسر برد.
وی پس از آزادی از زندان ضمن حفظ
ارتباط با برخی از اعضای سازمان جوانان
و حزب توده، مدتی به سامان دادن
زندگی اش پرداخت. او در این سال ها
یک مؤسسه تبلیغاتی تأسیس کرد که
خود طراحی های آن را بر عهده داشت.
در سال ۱۳۳۸، در حالی که از نظر کاری
در موقعیت خوبی بود، در رشته فلسفه
دانشگاه تهران ثبت نام کرد. در ۲۱
مهرماه ۱۳۳۹ به دنبال عشقی هشت
ساله با میهن قریشی که از اعضای

ملی ۳ - عضوگیری از بین دانش آموزان و دانشجویان جبهه ملی .

در دو مورد اول، یعنی تبلیغ شعار تشکیل جبهه متحد نیروهای ترقی خواه و تقویت جناح چپ جبهه ملی، آنها موفق شدند نشریه «پیام دانشجوی» را در محدوده جنبش دانشجویی منتشر کنند. جزئی در تدارک و اجرای کلیه مراحل این نشریه نقش داشت و در اول خرداد ماه ۱۳۴۴ در همین رابطه دستگیر شد و نه ماه در بازداشت بسر برد. در مورد هدف سوم، یعنی عضوگیری، آنها به

ایران. جزئی و اعضای محفل او اگرچه در این مقطع در سازمان های جبهه ملی عضو بودند(توضیح آنکه «جزئی» هیچ گاه به صورت رسمی عضو جبهه ملی نبود) اما استراتژی جبهه ملی را ناکارآمد می دانستند و ضمن انتقاد از آن، مشی مقابله با شاه را بین اعضای جبهه ملی تبلیغ می کردند. آنها با عضویت در جبهه ملی اهداف سه گانه زیر را دنبال می کردند: ۱- تبلیغ شعار تشکیل جبهه متحد با شرکت همه نیروهای ترقی خواه مخالف شاه ۲- تقویت جناح چپ جبهه

سازمان جوانان و یار دوره نوجوانی اش بود، ازدواج کرد. حاصل این ازدواج دو پسر به نام های بابک و مازیار بود. جزئی به دنبال اعتصابات کارگری در سال ۱۳۳۷، به همراه عده ای از دوستانش محفلی برای فعالیت سیاسی تشکیل داد که علاوه بر شرکت در تظاهرات و پخش تراکت، به انتشار نشریه ای به نام «ندای خلق»، با امضای «جبهه واحد ضد استعمار» می پرداخت. در سال های پس از کودتا، عواملی همچون افزایش هزینه های نظامی، تورم و کسری بودجه، رژیم بر آمده از کودتا را به سمت استقراض خارجی سوق داد. کمک های مالی از سوی کشورهای خارجی و بخصوص دولت جان اف. کندی، به انجام اصلاحاتی در کشور منوط شده بود. شاه به منظور مهار این بحران در پانزده خرداد ۱۳۳۹ انتخابات دوره بیستم مجلس شورای ملی را بطور کامل آزاد اعلام کرد. این وعده گرچه تحقق نیافت اما به معنای عقب نشینی رژیم بود. در این دوره جزئی به دلایل زیر به یکی از مهره های مهم «جنبش دانشجویی» تبدیل شد:

- ۱- تجربه او در سازماندهی تظاهرات و درگیری های خیابانی
- ۲- قاطعیت او در تصمیم گیری و اطلاعات وسیعی که داشت.
- ۳- پی گیری و از خودگذشتگی او در مبارزه در سال های ۱۳۳۹ تا ۱۳۴۴.

فعالیت های سیاسی جزئی بطور عمده در ارتباط با جنبش دانشجویی بود. او در تصمیم گیری ها و فعالیت های سازمان دانشجویان «جبهه ملی» نقش مهمی داشت. در آن دوره گروه های فعال سازمان دانشجویان در سه فراکسیون اصلی خلاصه می شدند: فراکسیون های جزئی-ظریفی، شعاعیان و حزب ملت

سیاهکل؛ اثر بیژن جزئی

بهترین حالت ممکن توانستند در اوایل سال ۱۳۴۲ محفل خود را به گروهی با مرکزیت واحد تبدیل کنند.

در سال ۱۳۴۵، جزئی پس از آزادی از زندان، پایان نامه تحصیلی اش را با عنوان «نیروها و هدف های انقلاب مشروطیت در ایران» زیر نظر دکتر صدیقی ارائه داد. گروه در اوایل سال ۱۳۴۵ به پیشنهاد حسن ضیاء ظریفی مذاکراتی را با نمایندگان گروه «رزم اوران» آغاز کرد. گروه «رزم اوران» که توسط عباس سورکی تشکیل شده بود، موضعی مائوئیستی داشت. در نهایت چون

از لحاظ ایدئولوژیکی «مارکسیست لنینیست» بود. آنها به سیاست شوروی و سایر کشورهای سوسیالیستی در برابر جنبش های آزادی خواهانه ایران انتقاد داشتند و در بسیاری از موارد آن را مغایر با اصول انترناسیونالیسم پرولتاری، و مخالف دیپلماسی سوسیالیستی می دانستند. همچنین به نوع رابطه حزب توده با شوروی انتقاد داشته و در موارد بسیاری حزب را به محافظه کاری انقلابی متهم می کردند. گروه تحت تأثیر مبارزات چریکی در آمریکای لاتین، کوبا، ویتنام، و نیز بر اثر مطالعه آثار چه گوارا

قصابخانه، سرقت کند اما برنامه توسط ناصر آقایان لو رفت و اعضای گروه به تدریج دستگیر شدند. اعضای گروه جزئی در بهمن ماه ۱۳۴۷ در دادگاه نظامی محاکمه شدند. بیژن جزئی به اتهام عضویت در دسته ای با رویه اشتراکی و ضدیت با رژیم و نگهداری اسلحه به حبس ابد و در دادگاه تجدید نظر به ۱۵ سال حبس محکوم شد. اعضای گروه نیز به ۲ تا ۱۰ سال حبس محکوم شدند. او مهمترین نوشته های خود را در سال های ۴۹ تا ۵۳ در زندان نوشت که به وسیله همسرش آنها را به سازمان می رساند.

از جزئی به عنوان یکی از بزرگترین رهبران فکری سازمان یاد می شود. او برخلاف تفکر سلطه چپ در جامعه ما که بیشتر تحت تأثیر اندیشه های مائو و جهان سومی ها بود بیشتر اندیشه مارکسیستی - لنینیستی را ارائه می داد و در این باره بحث های فراوانی را درباره طرز فکر و آثار احمدزاده داشت. از جمله نقل است که او جزوه «آنچه را یک مبارز باید بداند» را در تابستان ۱۳۴۹ نوشته و برای تحکیم موقعیت صفائی فراهانی، آن را به نام او امضاء کرده است. البته بیژن جزئی هیچ گاه با مسعود احمدزاده بطور حضوری بحث نکرده بود، بلکه پس از شهادت مسعود احمدزاده بود که با دیدگاه های او آشنا شد و آن را به نقد کشید. او در زندان بر پایداری، حفظ رابطه با بیرون و ایجاد تشکیلات درون زندان تأکید می ورزید که البته در میان زندانیان سیاسی نیز مخالفانی داشت که به روش های مختلف علیه او فعالیت می کردند و ساواک نیز به این اختلافات دامن می زد. او بر این باور بود که انقلاب، فرآیندی سیاسی-اقتصادی-اجتماعی و ذهنی است و آنچه

و رژی دبره و همچنین حاکمیت فضای دیکتاتوری رژیم شاه و انسداد و شکست هر نوع مبارزه مسالمت آمیز، خط مشی مبارزه مسلحانه را برگزید. یکی از مسائل عمده گروه، مشکلات مالی بود. منبع مالی آنها بطور عمده به وسیله «جزئی» و حق عضویت افراد گروه تأمین می شد اما با این منابع نمی شد تجهیزات مبارزه مسلحانه را فراهم کرد. لذا در اوایل سال ۱۳۴۶ اصل تدارک قهرآمیز مطرح شد و سرانجام قرار شد گروه در روز ۲۲ دی ماه از بانک تعاونی و توسعه، شعبه

دوره تدارک گروه جزئی طولانی شده بود و همچنین به دلیل صحبت «گروه رزم اوران» درباره ۱۲۰ عضو آماده و مقدار زیادی اسلحه و مواد منفجره، علیرغم تردید در مواضع «رزم اوران»، در پائیز ۱۳۴۵، این گروه در گروه جزئی ادغام شد. البته بعدها مشخص شد که از اعضای رزم اوران تنها عباس سورکی و زاهدیان واجد شرایط عضویت در مرکزیت هستند. یکی از افرادی که در شبکه ذخیره قرار گرفت، ناصر آقایان بود که از سال ۱۳۴۲ با ساواک همکاری می کرد. «گروه جزئی»

روزنامه کیهان (۳۰ فروردین ۱۳۵۲)

جریان های اصیل توسط حکومت به وجود آمده است را می بندد. (۴)
با اینکه جزئی و یارانش در سال ۱۳۵۴ به دست مأمورین رژیم کشته شدند ولی دیدگاه ها و مشی مبارزات جزئی در نیمه دوم دهه ۱۳۵۰ به خط مشی غالب «در سازمان چریک های فدائی خلق ایران» تبدیل گشت.

گروه جنگل

در حمله پلیس شاه به «گروه جزئی»، همان گونه که پیش از این شرحش گذشت، اکثر اعضای آن گروه از جمله خود جزئی دستگیر و روانه زندان شدند. اما دو تن از اعضای این گروه، محمد صفاری آشتیانی و علی اکبر صفائی فراهانی «که بعدها کتاب معروفش به نام: «آنچه یک انقلابی باید بداند» در خارج و داخل ایران پخش شد، توانستند از دست پلیس فرار

گرفته و به قتل رسیده اند. (۳) بیژن جزئی در جانی می گوید: «پیشاهنگ قادر نیست بدون اینکه خود مشعل سوزان و مظهر فداکاری و پایداری باشد توده ها را در انقلاب بسیج کند.» و به راستی که خود نیز این گونه بود. در زمانه ای که هرگاو گندچاله دهانی آتشفشان خشمی شده و یاوه های مد روز به جنبش چپ ارائه می شود، به راستی یاد کردن از مبارزان راه سوسیالیسم علمی وظیفه ای است مبرم در برابر انواع انحراف راست و چپ که باید توان درک مسائل پیشرو و تضادهای اصلی جنبش و افشا کردنش از راست و چپ روی های کودکانه را داشته باشد. یادآوری پرافتخار جنبش چپ و انتقادهای اصولی، راه را بر مصادره جنبش چپ توسط جریانات قارچ گونه ای که در زیر صاعقه های جهل و عصبیت و کشتارهای بی رحمانه و حذف تاریخی

در این مقطع، مبارزه مسلحانه را ایجاب می کند دیکتاتوری شاه است که راه را بر مبارزه مسالمت آمیز بسته است. اگر نه، مبارزه مسلحانه، نه شروع انقلاب است و نه به خودی خود به انقلاب منجر می شود. او معتقد بود مبارزه ابعاد گسترده ای دارد و نباید فقط به شیوه ای خاص محدود شود. سرانجام بیژن جزئی در ۲۹ فروردین ۱۳۵۴ به همراه هشت زندانی دیگر - کاظم ذوالانوار - مصطفی جوان خوشدل که مجاهد بودند، حسن ضیاء ظریفی، عباس سورکی، محمد چوپان زاده، سعید کلاتری، عزیز سرمدی به دستور شاه اعدام شدند. (۲) در فروردین و اوایل اردیبهشت ۱۳۵۴، روزنامه «کیهان» و «اطلاعات» گزارش دادند که ۹ زندانی سیاسی: «جزئی، ظریفی، سورکی، چوپان زاده» و پنج نفر از یارانشان به هنگام فرار از اسارت هدف گلوله مأمورین امنیتی قرار

JEWELRY BY DESIGN
20 Years of Experience

Celebrate your moments
with our timeless design

By Appointment
713-882-2562

Roshanak Far Sheri Khatami

ماهواره بین المللی
INTERNATIONAL
SATELLITE
برای خرید و نصب:
دیش و رسیورهای ۲۴ ساعته ایرانی
با تلفن زیر تماس بگیرید.
۷۱۳-۷۷۱-۱۱۰۴ خسرو

فرآورده های بهداشتی و آرایشی
دکتر گلشاهی
در هوستون
برای دریافت فرآورده های
Cosmetic Anti-Age
با من Olga Flores تماس بگیرید
10 Glycolic Acid Facial Cream • Moisturizing Cream
Skin Rejuvenation Cream
832-878-4984

کرده و خود را از راه عراق به اردوگاه های فلسطینی در لبنان رسانده و به جبهه «رهانی بخش فلسطین» پیوندند. اینان در جریان سال ۱۳۴۸ در داخل سازمان «الفتح» تعلیمات دیده و خود را برای بازگشت و آغاز مبارزات مسلحانه آماده کردند. (۵) در جریان سال های ۱۳۴۷-۱۳۴۸، سه نفر دیگر از گروه جزئی، اسکندر صادقی نژاد، پیروز نذیری و غفور حسن پور، که هویتشان برای پلیس ناشناخته مانده بود، در داخل ایران به ایجاد سازمانی به نام «گروه جنگل» دست زدند که در زمستان ۱۳۴۸ اعضای آن به ۲۲ نفر رسید. (۶) در آغاز سال ۱۳۴۹، فراهانی و آشتیانی که در درون «الفتح» به اسامی «ابوفرهود» و «ابوالعباس» معروف بودند، به ایران بازگشته و با گروه جنگل تماس گرفتند. این دو به خاطر سابقه مبارزاتی و همچنین تعلیمات نظامی در بین فلسطینی ها، بلافاصله

توانستند در رهبری گروه قرار گیرند. از دیگر رهبران این گروه در این دوره باید از حمید اشرف، هادی فاضلی، اسماعیل معینی عراقی نام برد. در جریان نیمه اول سال ۱۳۴۹، هسته مرکزی گروه، سازماندهی جدیدی را تدوین کرد و گروه را به تیم هایی مشخص و با وظایفی مخصوص تقسیم کرده و فعالیت چریکی خود را در روستا و کوه گسترش داد. در این دوره، «گروه جنگل» کارهای ابتدائی تدارکاتی را آغاز کرده و به منظور حل مسأله مالی موفق شد که به بانک ملی ایران (شعبه وزراء در تهران) حمله کرده و مبلغ ۶۰۰ هزار ریال موجودی آن بانک را به دست آورد. در همین زمان این گروه توانست با گروه دیگری به نام «گروه احمد زاده-پویلن»، که خود را برای جنگ های چریکی در شهر آماده می ساخت، تماس بگیرد تا با یکدیگر دست به همکاری های

مشترک بزنند.

پانویس:

- ۱- درباره اعضا و فعالیت های گروه جزئی رجوع کنید به: «بیژن جزئی»، طرح جامعه شناسی و مبانی استراتژی جنبش انقلابی خلق ایران، بخش دوم و تاریخ سی ساله- فصل اول، تهران، ۱۳۵۷، ص ۱۶۷-۱۶۰ و تز گروه جزئی، ظریفی، بدون ذکر مکان چاپ، انتشارات ۱۹ بهمن، ۱۳۵۴
- ۲- وبلاگ «سلام سوسیالیسم»، سه شنبه پانزدهم اسفندماه ۱۳۸۵
- ۳- روزنامه «اطلاعات»، ۳۰ فروردین ۱۳۵۴، روزنامه «کیهان»، ۳۰ فروردین ۱۳۵۴
- ۴- همان وبلاگ «سلام سوسیالیسم»
- ۵- «روزنامه باختر امروز»، دوره چهارم، شماره ۶۵، خرداد ۱۳۵۴
- ۶- درباره گروه جنگل و قیام سیاهکل در ۱۹ بهمن ۱۳۴۹ رجوع کنید به مجله «دانشجو»، شماره مخصوص، همان جا، ص ۳۵ و ۳۶
- «ایران علیه شاه»، پاریس، ۱۹۷۹، ص ۱۶۱ تا ۱۶۳ - مجله «۱۹ بهمن توریک»، ص ۳۷ تا ۴۵

Dynamic Video

فیلمبرداری ویدئو

■ فیلمبرداری ویدئو از مجالس جشن و

عروسی با سیستم دیجیتال

■ تبدیل نوارهای سیستم ایران به آمریکایی و بالعکس

تبدیل نوارهای ویدئویی به DVD

(713) 977-3636

8989 Westheimer, Suite #216
Houston, Texas 77063

A&K-Dynamic

AA Remodeling & Repairs

تجاری و مسکونی

- لوله کشی • نقاشی ساختمان
- تعمیرات ساختمان • نرده
- کفپوش و موکت • تعمیرات سقف

Carpentry • Flooring • Fencing
Roofing • Sheetrock • Siding
Painting • Plumbing • Electrical

بامدیریت: قاسم

Tel: 281-398-4323

Cell: 832-788-9324

